

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E EKONOMISË, KULTURËS DHE INOVACIONIT
AGJENCIA KOMBËTARE E ARSIMIT, FORMIMIT PROFESIONAL DHE
KUALIFIKIMEVE

PROGRAM ORIENTUES PËR PROVIMIN E
MATURËS SHTETËRORE PROFESIONALE

TEORIA PROFESIONALE E INTEGRUAR:

KUALIFIKIMI PROFESIONAL “ELEKTROTEKNIKË”

(Niveli IV në KSHK, referuar Niveli IV në KEK)

Tiranë, 2024

1. Udhëzime të përgjithshme

Ky program orientues ndihmon në përgatitjen e nxënësve për Kualifikimin Profesional “**Elektroteknikë**”, me strukturë 2+1+1, për provimin e detyruar “Teori profesionale e integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale. Ai synon orientimin e përgatitjes së nxënësve nëpërmjet përqendrimit në njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të lëndëve teorike profesionale. Njëherazi, ndihmon edhe në verifikimin paraprak të përgatitjes përfundimtare të nxënësve sepse mundëson zhvillimin e testeve përmbledhëse. Programi orientues për provimin e “Teorisë profesionale të integruar” bazohet në:

- Programet e lëndëve teorike profesionale të Kualifikimit Profesional “Elektroteknikë”, Niveli II i KSHK-së (klasa 10-të dhe 11-të);
- Programet e lëndëve teorike profesionale të Kualifikimit Profesional “Elektroteknikë”, Niveli IV i KSHK-së (klasa e 13-të).
- Udhëzimin e përbashkët të MAS dhe MFE nr. 27, datë 12.12.2023 “Për organizimin dhe zhvillimin e provimeve të Maturës Shtetërore dhe Maturës Shtetërore Profesionale 2024”.

Në të përfshihen njohuritë dhe aftësitë më të rëndësishme të këtyre programeve dhe që janë në themel të formimit teorik profesional të nxënësit.

2. Udhëzime për zbatimin e programit

Ky program duhet shqyrtuar me kujdes sepse evidenton dhe përforcon njohuritë teorike, por dhe aftësitë e nxënësve për aplikimin e njohurive në situata të njohura e të reja, analizën dhe vlerësimin e këtyre situatave. Specialistët e përfshirë në hartimin e bankës së pyetjeve dhe tezës së provimit të “Teorisë profesionale të integruar”, nuk duhet të përfshijnë për vlerësim tema mësimore që nuk janë parashikuar në këtë program. Përgatitja e nxënësve për provim të bëhet në mënyrë të vazhdueshme dhe duke përdorur një larmi metodash dhe mjetesh.

Qëllimi i provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale është vlerësimi i të nxënësit dhe arritjeve si dhe përzgjedhjen e nxënësve për arsimim të mëtejshëm.

Gjatë punës për përgatitjen e nxënësve për provimin e detyruar të “Teorisë profesionale të integruar” të Maturës Shtetërore Profesionale, është e rëndësishme që herë pas here mësuesi të zhvillojë teste të nxënësve të tij, me teste që mund t’i hartojë vetë duke u bazuar në modelet e mëparshme të testeve të Maturës Shtetërore për teorinë profesionale.

Testi për Kualifikimin Profesional “**Elektroteknikë**” do të ndërtohet në mënyrë të tillë ku të jenë të përfshira të tri nivelet e vështirësisë: niveli bazë, niveli mesatar dhe niveli i lartë. Njëkohësisht, edhe shpërndarja e pikëve në test do të jetë në varësi të përqindjeve që zë çdo nivel. Gjatë

hartimit të njësive të testit duhet të mbahen parasysh synimet e përgjithshme, në skeletkurrikulat përkatëse, të temave të përzgjedhura në këtë program.

Ky program përmban rreth 30% të vëllimit të përgjithshëm të lëndëve të kulturës profesionale. Në këtë program janë përfshirë ato lëndë, të cilat përbëjnë bazën kryesore dhe thelbësore për formimin profesional të nxënësve.

Nxënësit duhet të kenë parasysh se lënda, e cila ka peshën më të madhe në këtë program orientues të Maturës Shtetërore Profesionale, në test do të përfaqësohet nga një numër më i madh pyetjesh.

3. Lëndët dhe temat përkatëse

Në programin orientues të provimit të “**Teorisë profesionale të integruar**” në kuadrin e provimit të detyruar “**Teori profesionale e integruar**”, të Maturës Shtetërore Profesionale, për Kualifikimin Profesional “**Elektroteknikë**”, do të përfshihen programet e lëndëve profesionale të mëposhtme:

1. **Bazat e elektroteknikës**, kl. 10
2. **Matje elektrike**, kl. 11
3. **Makina elektrike**, kl. 11
4. **Transmisione dhe rrjeta elektrike**, kl. 13

Tabela 1: Lëndët profesionale të përfshira në programin orientues dhe peshat e tyre përkatëse janë si më poshtë, duke konsideruar vëllimin dhe rëndësinë e tyre në formimin profesional të nxënësve.

Nr	Lënda	Vëllimi i orëve për çdo lëndë	Peshat në %
1	Bazat e elektroteknikës	108	39
2	Matje elektrike	62	22
3	Makina elektrike	62	22
4	Transmisione dhe rrjeta elektrike	49	17
	TOTALI	281	100%

Temat sipas lëndëve janë:

1. “**Bazat e elektroteknikës**”, Kl. 10 **(108 orë)**
 - Dukuritë elektrike. Madhësitë kryesore elektrike. 9 orë

- Qarku elektrik. Ligjet kryesore në elektroteknikë 10 orë
- Llogaritja e qarqeve të thjeshta elektrike të rrymës së vazhduar 10 orë
- Llogaritja e qarqeve të përbëra elektrike të rrymës së vazhduar 12 orë
- Elektrostatika. Kondensatorët 12 orë
- Fusha magnetike. 7 orë
- Rryma alternative. Madhësitë alternative sinusoidale. 7 orë
- Qarqet e thjeshta të rrymës alternative. 12 orë
- Fuqia në qarqet e rrymës alternative. Njohuri mbi koeficientin e fuqisë 8 orë
- Qarqet e përbëra të rrymës alternative, RL, RC, RLC seri dhe paralel 10 orë
- Qarqet trefazore. Njohuri të përgjithshme 3 orë
- Lidhja e pështjellave të gjeneratorit në yll dhe në trekëndësh 8 orë

2. “Matje elektrike”, kl.11: (62 orë)

- Aparatet matëse elektrike. Metodot e matjeve elektrike dhe elektronike. 12 orë
- Gabimet gjatë matjeve 4 orë
- Matja e rrymës, tensionit dhe frekuencës. 12 orë
- Matja e fuqisë, energjisë dhe e koeficientit të fuqisë 12 orë
- Matja e R, L, C në frekuenca të ndryshme. 12 orë
- Matjet me oshiloskop 6 orë
- Matja e madhësive joelektrike me metoda elektrike 4 orë

3. “Makinat elektrike”, kl.11: (62 orë)

- Makinat e rrymës së vazhduar, klasifikimi i tyre, parimi i punës dhe ndërtimi i tyre 3 orë
- Gjeneratorët e rrymës së vazhduar 4 orë
- Motorët e rrymës së vazhduar 6 orë
- Makinat sinkrone 10 orë
- Makinat asinkrone 15 orë
- Transformatorët 15 orë
- Skemat të thjeshta komandimi të motorëve elektrike 9 orë

4. “Transmisione dhe rrjeta elektrike”, kl. 13: (49 orë)

- Njohuri të përgjithshme mbi transmisionet elektrike 6 orë
- Rregullimi i shpejtësisë së transmisioneve elektrike 6 orë
- Proceset kalimtare në transmisionet elektrike 8 orë
- Modelimi, stimulimi dhe analiza e proceseve industriale 9 orë
- Impiantet shpërndarës të energjisë elektrike. 6 orë

- Lidhja e shkurtër 4 orë
- Tokëzimi dhe nulifikimi mbrojtës 7 orë
- Diagnostikimi rrjetit elektrik me dhe pa ngarkesë 3 orë